

Ministerija

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui

2017-05-22 Nr. (10.3.3.1-25)10-4352
Į 2017-03-27 Nr. 4D-2016/1-1135/3D-906

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Į 2017-04-03 Nr. S-27-832

kopija

X

...

1

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJŲ

Sveikatos apsaugos ministerija, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2017 m. kovo 24 d. pažymą Nr. 4D-2016/1-1135 „Dėl X skundo prieš Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministeriją“, teikia informaciją apie Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus rekomendacijų Sveikatos apsaugos ministerijai įgyvendinimą.

1. Dėl rekomendacijos pakartotinai išnagrinėti X paraiškas dėl vaistininko profesinės kvalifikacijos pripažinimo ir teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjos atžvilgiu pagal kompetenciją priimti administracinį sprendimą.

Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Ministerija), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarimu Nr. 637 paskirta kompetentinga institucija, atsakinga už jos kompetencijai priskirtų reglamentuojamųjų profesinių kvalifikacijų pripažinimą, pripažįsta Europos Sąjungos valstybių narių piliečių, Europos ekonominės erdvės valstybių piliečių ir Šveicarijos Konfederacijos piliečių vaistininko ir vaistininko padėjėjo (farmakotechniko) profesinę kvalifikaciją, įgytą Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir Šveicarijos Konfederacijoje norint dirbti pagal reglamentuojamas vaistininko ir vaistininko padėjėjo (farmakotechniko) profesijas Lietuvos Respublikoje, vadovaujamosi Lietuvos Respublikos reglamentuojamųjų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymu (toliau – Įstatymas) ir Vaistininko profesinės kvalifikacijos pripažinimo norint dirbti pagal vaistininko profesiją ar laikinai ir kartais teikti vaistininko paslaugas Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-389 „Dėl Vaistininko profesinės kvalifikacijos pripažinimo norint dirbti pagal vaistininko profesiją ar laikinai ir kartais teikti vaistininko paslaugas Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatomis (toliau – Tvarkos aprašas).

Ministerija 2014 m. rugpjūčio 6 d. ir 2015 m. birželio 30 d. gavo X paraiškas „Dėl vaistininko profesinės kvalifikacijos pripažinimo norint dirbti pagal vaistininko profesiją Lietuvos Respublikoje“ ir kartu pridėtus dokumentus. Ministerija, vadovaudamasi tuo metu galiojusio Tvarkos aprašo (galiojo iki 2016 m. birželio 30 d.) 11 punktu, įvertino kartu su paraiškomis pateiktus dokumentus ir nustatė, kad pareiškėja nepateikė dokumento, įrodančio įgytą

vaistininko profesinę kvalifikaciją. Apie trūkstamą dokumentą ~~X~~ buvo informuota Ministerijos Farmacijos departamento 2014-09-03 raštu Nr. (1.1.36-25)4-3402 ir 2015-07-02 raštu Nr. (1.1.36-25)4-2248.

Atsižvelgiant į tai, kad tuo metu galiojusio Tvarkos aprašo 14 punkte buvo nustatyta, kad terminas, per kurį pareiškėjas pateikia prašomą informaciją, neįskaitomas į paraiškos ir dokumentų nagrinėjimo laiką, o 16 punkte nustatyta, kad Ministerija galutinį motyvuotą sprendimą dėl vaistininko profesinės kvalifikacijos pripažinimo priima kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Tvarkos aprašo 11 punkte pateiktų dokumentų gavimo dienos, t. y. nebuvo nurodyta, per kiek laiko pareiškėjas turi ištaisyti Ministerijos nurodytus trūkumus, pareiškėjai nepristačius dokumento, įrodančio įgytą vaistininko profesinę kvalifikaciją, Ministerija negalėjo priimti nė vieno iš Tvarkos aprašo 15 punkte nurodyto sprendimo: pripažinti pareiškėjo profesinę kvalifikaciją ar nepripažinti pareiškėjo profesinės kvalifikacijos.

Vadovaujantis šiuo metu galiojančia Tvarkos aprašo redakcija (galioja nuo 2016 m. birželio 30 d.), Ministerijai suteikta teisė nepripažinti pareiškėjo profesinės kvalifikacijos, jeigu pareiškėjas per Tvarkos aprašo 15 punkte nustatytą terminą, t. y. per 1 mėnesio terminą nuo pranešimo išsiuntimo dienos, per kurį jis turi pašalinti nurodytus trūkumus, nepašalino Ministerijos nurodytų trūkumų.

Ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus rekomendaciją pakartotinai išnagrinėti pareiškėjos paraiškas dėl vaistininko profesinės kvalifikacijos pripažinimo ir teisės aktų nustatyta tvarka pareiškėjos atžvilgiu pagal kompetenciją priimti administracinį sprendimą, informavo pareiškėją 2017 m. balandžio 27 d. raštu Nr. (10.3.3.3-252)4-1634 (pridedama), kad, jei ji pageidauja, kad Ministerija pakartotinai išnagrinėtų jos 2014 m. rugpjūčio 6 d. ir 2015 m. birželio 30 d. pateiktas paraiškas, apie tai ji turi informuoti Ministeriją raštu ir, atsižvelgiant į tai, kad kartu su anksčiau jos pateiktomis paraiškomis buvo pateikti ne visi Tvarkos aprašo 12 punkte nurodyti dokumentai, kuriuos privaloma pateikti siekiant vaistininko profesinės kvalifikacijos pripažinimo norint dirbti pagal vaistininko profesiją, prašydama pateikti trūkstamus dokumentus. Minėtame rašte Ministerija pareiškėjai tiksliai nurodė, kokį formalios kvalifikacijos įrodymą ji turi pateikti (vadovaujantis Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 3 straipsnio 6 dalimi, formalios kvalifikacijos įrodymas – kompetentingos institucijos išduotas diplomas ar kitas dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad įgyta profesinė kvalifikacija. Jungtinėje Karalystėje formalios kvalifikacijos įrodymas, patvirtinantis Jungtinėje Karalystėje įgytą vaistininko profesinę kvalifikaciją, yra „Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist“).

Ministerija taip pat informavo ~~X~~ kad jai nepatvirtinus raštu pageidavimo pakartotinai nagrinėti jos anksčiau teiktų paraiškų, Ministerija neturės pagrindo pakartotinai jų nagrinėti ir negalės priimti vieno iš Tvarkos aprašo 16 punkte nurodytų sprendimų: pripažinti pareiškėjo profesinę kvalifikaciją ar nepripažinti pareiškėjo profesinės kvalifikacijos, jeigu pareiškėjas per Tvarkos aprašo 15 punkte nustatytą terminą, t. y. ne ilgesnį kaip 1 mėnesio terminą nuo pranešimo išsiuntimo dienos, nepašalino Ministerijos nurodytų trūkumų.

2. Dėl rekomendacijos įvertinti esamą teisinį reguliavimą asmenų lygiateisiškumo aspektu tais atvejais, kai yra baigtos farmacijos vientisosios studijos Lietuvoje ir farmacijos studijos kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje bei siekiama įgyti vaistininko praktikos licenciją Lietuvoje; prireikus imtis priemonių teisiniam reguliavimui tobulinti.

Įstatymas nustato Europos Sąjungos valstybių narių piliečių, Europos ekonominės erdvės valstybių piliečių ir Šveicarijos Konfederacijos piliečių (toliau – valstybių narių piliečiai) profesinės kvalifikacijos, įgytos Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės valstybėse ir Šveicarijos Konfederacijoje, pripažinimo principus ir procedūras, administracinį bendradarbiavimą, taisykles dėl teisės iš dalies užsiimti reglamentuojama profesija ir kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje atliktos profesinės praktikos pripažinimo, suteikia garantijas asmenims, įgijusiems profesinę kvalifikaciją kitoje valstybėje narėje, **dirbti pagal tą pačią reglamentuojamą profesiją** arba verstis laisvąja profesija (toliau – dirbti pagal reglamentuojamą profesiją) Lietuvos Respublikoje tokiomis pačiomis teisėmis kaip ir Lietuvos

Respublikos piliečiams.

2005 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/36/EB dėl profesinių kvalifikacijų pripažinimo (toliau – Direktyva) 1 straipsnyje įtvirtinta, kad Direktyva nustato taisykles, pagal kurias valstybė narė, suteikianti galimybę savo teritorijoje užsiimti reglamentuojama profesija atsižvelgiant į specifinės profesinės kvalifikacijos turėjimą, pripažįsta vienoje ar keliose kitose valstybėse narėse įgytą profesinę kvalifikaciją, ir kurios leidžia turinčiajam minėtą kvalifikaciją užsiimti ta profesija.

Ministerija, įvertinusi esamą teisinį įgytos profesinės kvalifikacijos **pripažinimo** reguliaviną asmenų lygiateisiškumo aspektu mano, kad Farmacijos įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostata, kad asmuo, norėdamas gauti vaistininko praktikos licenciją, turi turėti vaistininko profesinę kvalifikaciją, įgytą baigus universitetines ar joms prilygintas farmacijos krypties studijas; arba, jei asmens, baigusio universitetines ar joms prilygintas farmacijos krypties studijas ne Lietuvos Respublikoje, vaistininko profesinė kvalifikacija turi būti pripažinta vadovaujantis Farmacijos įstatymo 3 straipsnio nuostata užtikrina lygias galimybes Lietuvos Respublikos ir kitų šalių piliečiams, turintiems nustatytus reikalavimus atitinkančią vaistininko profesinę kvalifikaciją, gauti vaistininko praktikos licenciją. Darytina išvada, kad jei kilmės valstybė narė (šiuo atveju JK) patvirtina, kad pareiškėja nėra įgijusi profesinės kvalifikacijos, Ministerija, pripažindama neįgytą profesinę kvalifikaciją, pažeistų Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių piliečių lygias teises.

Ministerija negali įvertinti vaistininko profesinės kvalifikacijos **suteikimo** teisinio reguliavimo asmenų lygiateisiškumo aspektais bei daryti su šiuo klausimu susijusių sprendimų. Ministerija neturi įgaliojimų suteikti asmenims vaistininko ar vaistininko padėjėjo (farmakotechniko) profesinės kvalifikacijos, o tik vykdo asmenų jau įgytos profesinės kvalifikacijos pripažinimą. Pagal galiojančius teisės aktus, įgytą vaistininko profesinę kvalifikaciją įrodo Lietuvos Respublikos aukštųjų mokyklų išduoti farmacijos studijų diplomai, t. y. vaistininko profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikoje suteikia Lietuvos sveikatos mokslų universitetas ir Vilniaus universitetas. Universitetai turi teisę savo nuožiūra nustatyti tiek priėmimo į studijas, tiek studijų rezultatų įskaitymo tvarką. Aukštosios mokyklos studijų rezultatų įskaitymų tvarka turi būti parengta vadovaujantis Studijų rezultatų įskaitymų tvarka, patvirtinta Švietimo ir mokslo ministro 2003 m. lapkričio 12 d. įsakymu Nr. ISAK-1603. Universitetai, vadovaudamiesi nustatyta tvarka, priima sprendimą, kiek ir kokių studijų reikia pabaigti.

Pažymėtina, kad teisės aktai, reguliuojantys švietimo sritį, nenumato išsilavinimo skirstymo į akademinį ar profesinį išsilavinimą. Farmacijos krypties studijos, tiek Lietuvos Respublikoje, tiek kitoje šalyje, yra skirtos parengti asmenį tiek mokslinei, tiek profesinei veiklai, t. y. susideda iš teorinio ir praktinio parengimo ir turi atitikti būtiniausius rengimo reikalavimus, nustatytus Direktyvoje. Įstatymo 42 straipsnyje nustatyta, kad vaistininko formalios kvalifikacijos įrodymas turi patvirtinti, kad baigtas įstatyme nustatytas vaistininko rengimas. Vaistininko formalios kvalifikacijos įrodymas patvirtina, kad asmens pasiekti rezultatai, tiek bendrieji, tiek specialieji, atitinka vaistininko kvalifikacijai nustatytus reikalavimus. Jungtinėje Karalystėje formalios kvalifikacijos įrodymas, patvirtinantis Jungtinėje Karalystėje įgytą vaistininko profesinę kvalifikaciją, yra „Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist“ (nuo 1987 metų).

Lietuvos Respublikos Ministras Pirmininkas 2017 m. kovo 24 d. rašte Nr. S-23-757 pavedė Švietimo ir mokslo ministerijai kartu su suinteresuotomis institucijomis išnagrinėti Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos raštą, nurodantį, kad įsisteigimo teisė asmenims, įgijusiems akademinį laipsnį kitoje Europos Sąjungos valstybėje, o praktiką atlikusiems priimančioje valstybėje narėje, Lietuvoje nėra užtikrinama, ir spręsti šiame rašte iškeltą klausimą. Ministerija pagal kompetenciją dalyvaus vykdant šį pavedimą, prireikus pateiks turimą informaciją apie nagrinėjamą atvejį.

3. Dėl rekomendacijos imtis priemonių, jog ateityje, nagrinėjant asmenų paraiškas dėl profesinės kvalifikacijos pripažinimo, būtų laikomasi teisės aktuose įtvirtintos tokio tipo paraiškų nagrinėjimo procedūrinės tvarkos ir terminų.

Kaip buvo minėta pirmiau, iki 2016 m. birželio 30 d. galiojusio Tvarkos aprašo 14 punkte buvo nustatyta, kad terminas, per kurį pareiškėjas pateikia prašomą informaciją, neįskaitomas į

paraiškos ir dokumentų nagrinėjimo laiką, o 16 punkte nustatyta, kad Ministerija galutinį motyvuotą sprendimą dėl vaistininko profesinės kvalifikacijos pripažinimo priima kuo greičiau ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Tvarkos aprašo 11 punkte pateiktų dokumentų gavimo dienos. Todėl pareiškėjui nepristačius dokumento, įrodančio įgytą vaistininko profesinę kvalifikaciją, Ministerija negalėjo priimti nė vieno iš Tvarkos aprašo 15 punkte nurodyto sprendimo: pripažinti pareiškėjo profesinę kvalifikaciją ar nepripažinti pareiškėjo profesinės kvalifikacijos.

2016 m. birželio 30 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-882 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gegužės 4 d. įsakymo Nr. V-389 „Dėl Vaistininko profesinės kvalifikacijos pripažinimo norint dirbti pagal vaistininko profesiją ar laikinai arba vienkartinei teikti vaistininko paslaugas Lietuvos Respublikoje tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“, kuriame pirmiau minėtas Tvarkos aprašas išdėstytas nauja redakcija.

Be kitų pakeitimų, siekiant teisinio aiškumo, buvo numatytas terminas, per kurį pareiškėjas turi pateikti trūkstamus dokumentus ir kokių atveju Ministerija nepripažįsta profesinės kvalifikacijos (Ministerijai suteikta teisė nepripažinti pareiškėjo profesinės kvalifikacijos, jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą, t. y. per 1 mėnesio terminą nuo pranešimo išsiuntimo dienos, per kurį jis turi pašalinti nurodytus trūkumus, nepašalino Ministerijos nurodytų trūkumų). Manome, kad šis sprendimas leis ministerijai Tvarkos apraše nustatytu laiku priimti atitinkamus sprendimus.

4. *Dėl rekomendacijos imtis priemonių, jog ateityje, tais atvejais, kai asmenų prašymų nagrinėjimas užtrunka ilgiau nei 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų užregistravimo Ministerijoje dienos, prašymų nagrinėjimo terminas būtų pratęsiamas ir pareiškėjai apie tai būtų informuojami teisės aktų nustatyta tvarka.*

Atsižvelgdama į 3 punkte paminėtus Tvarkos aprašo pakeitimus, numatytas aiškesnes procedūras, Ministerija, manome, galės laiku priimti sprendimus dėl profesinės kvalifikacijos pripažinimo.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga